



**T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
DİYANET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI
Eğitim Programları ve Koordinasyon
Daire Başkanlığı**

**HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMI
(İmam-Hatip, Müezzin-Kayyım ve Kur'an Kursu Öğreticileri)**

Ankara-2022

Bu programın hizmet içi eğitimlerde uygulanması, 20.09.2022 tarihli ve E-88331529-774.01.02-2895801 sayılı onay ile uygun görülmüştür.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	4
I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI 5	
II. PROGRAMIN UYGULAMA ESASLARI.....	5
III. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU (İMAM-HATİP VE MÜEZZİN KAYYIMLAR).....	6
IV. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU (KUR'AN KURSU ÖĞRETİCİLERİ) 6	
1. KUR'AN-I KERİM.....	7
A. TALİM VE TECVİD BİLGİSİ (10 Saat).....	7
B. TALİM ÜZERE YÜZÜNE OKUMA (22 Saat).....	10
C. TALİM ÜZERE EZBERE OKUMA (22 Saat).....	11
2. KUR'AN-I KERİM MEÂLİ (10 Saat).....	13
3. TEMEL DİNİ BİLGİLER (20 Saat).....	14
4. İMAMLIK VE MÜEZZİNLİK FORMASYONU (18 Saat).....	18
5. ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ (18 Saat).....	21
6. HUTBE-VAAZ HAZIRLAMA VE SUNMA (10 Saat).....	24
7. BAŞKANLIK TEŞKİLATI VE MEVZUATI (4 Saat).....	26
8. KONFERANSLAR (4 Saat).....	28

GİRİŞ

Toplumun din konusunda aydınlatmakla görevli olan Diyanet İşleri Başkanlığımız, din hizmetlerinin etkin, verimli, kaliteli ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte yürütülebilmesi için personelinin bilgi ve becerilerini geliştirmek, mesleği ile ilgili yeni gelişmelere uyumunu sağlamak amacıyla hizmet içi eğitimler düzenlenmektedir. Bunlardan biri de göreve yeni başlayan personele yönelik hazırlayıcı eğitimlerdir.

Hazırlayıcı eğitim, görevlinin bağlı bulunduğu kurum veya kuruluşu tanımasına, görevlerini, hak ve sorumluluklarını, teşkilatını ve ilgili mevzuatı bilmesine katkı sağlaması bakımından önemlidir. İlgili eğitim neticesinde personel, görev mahallinde karşılaşılabileceği olumsuz durumlar konusunda donanımlı hale gelmektedir. Aynı şekilde bu eğitim, yürüteceği hizmetle ilgili personele ufuk çizmesi, görevlinin kurumuyla sağlıklı iletişim kurabilmesi, kurumsal ilişkiler ve hizmet hayatı ile ilgili planlamalar yapmasına olanak vermektedir. Bu ve benzeri hususlar sebebiyle personele yönelik eğitim programlarının olabildiğince görev mahallinde ihtiyaç duyulacak unsurları barındırması önem arz etmektedir.

Din hizmetlerinin alt hizmet başlıklarından biri ve en önemlisi olan cami içi din hizmetlerinin etkin yürütülmesi için Kur'an-ı Kerim, İmamlık ve Müezzinlik Formasyonu ve Hutbe-Vaaz Hazırlama ve Sunma alanları ile vatandaşlarımızın dini ve sosyal hayatlarında karşılaştıkları manevi sorunlara din görevlilerinin çözüm bulmaları noktasında daha donanımlı ve bilgili hale gelmeleri için temel dini bilgiler alanına programda geniş bir yer ayrılmıştır.

Öte yandan, hafızlık eğitimi kursları, yaz Kur'an kursları, ihtiyaç odaklı Kur'an kursları, 4-6 yaş grubu Kur'an kursları gibi yaygın din eğitimi faaliyetleri; program, muhatapların öğrenme biçimleri, eğitim geçmişleri, hazır bulunuşluk düzeyleri bakımından oldukça farklı bir yapıya sahiptir. Dolayısıyla din eğitiminin, böylesine geniş bir yelpazeye sahip muhatap kitleye etkin ve doğru yöntemlerle sunumu farklı yeterliklere sahip olmayı gerektirmektedir. Bu sebeple hazırlayıcı eğitim programında Kur'an kursu öğrencilerimize yönelik olarak "Öğretim Yöntem ve Teknikleri" alanına yer verilmiştir.

Göreve yeni başlayan personelin, geçmiş eğitim yaşantılarında elde etmiş oldukları bilgi ve becerilerin daha da geliştirilmesi, teorik bilgi ve pratik ile ilgili gerekli donanıma sahip olmaları, görev mahallerindeki hizmetleri ile ilgili uygulamaları tanımları, bilmeleri, farklı mezheplere mensup vatandaşlarımızın da varlığını dikkate alarak herkese din hizmeti ve din eğitimi sunabilme becerisi ve formasyonu kazanmaları

amacıyla hazırlanan “Hazırlayıcı Eğitim Programı (İmam-Hatip, Müezzin-Kayyım ve Kur’an Kursu Öğreticileri)” personel yeterlikleri çerçevesinde güncellenmiştir.

I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

Hazırlayıcı Eğitim Programı ile personelin;

1. Görevinin gerektirdiği bilgi, beceri ve formasyona sahip olması,
2. Görev şuru ve kurumsal aidiyet bilincinin artırılması,
3. Başkanlık teşkilatını tanınması,
4. Yaygın din eğitiminin etkin yürütülmesinde, sürece etki eden hususlarla ilgili farkındalık kazanması,
5. Öğretim yöntem ve teknikleri konusunda bilgi ve beceri sahibi olması,
6. Ana hatları ile mevzuat bilgisine sahip olması amaçlanmaktadır.

II. PROGRAMIN UYGULAMA ESASLARI

1. Programın uygulanmasında unvanlara göre hazırlanmış olan “Dersler ve Krediler Tablosu” esas alınacaktır.
2. Formasyon alanında imam-hatip ve müezzin-kayyımlara “İmamlık ve Müezzinlik Formasyonu”, Kur’an kursu öğreticilerine ise “Öğretim Yöntem ve Teknikleri” dersi işlenecektir.
3. Derslerin haftalık dağılımı; kursun süresi ve öğrenme alanlarının kredileri göz önünde bulundurularak dengeli bir biçimde yapılacaktır.
4. Programın ders materyali olarak programda yer alan kaynaklar takip edilecektir.
5. Eğitim görevlileri, kursiyerlere günlük ve haftalık ödevler vererek dersin özümsemesini sağlayacaklardır.
6. Eğitimde kullanılacak yöntem ve tekniklerde işlevsellik esas alınacak, zamanı verimli kullanma ilkesi daima göz önünde bulundurulacaktır.
7. Programın hedef ve kazanımlarının gerçekleştirilebilmesi için her bir öğrenme alanının alan uzmanları tarafından verilmesi sağlanacaktır.
8. Kur’an-ı Kerim dersinde yüzüne okunacak yerleri, kursiyerler Diyanet İşleri Başkanlığı Kur’an-ı Kerim portalinden dinleyecek ve tilavetlerini geliştirmek için Başkanlığımızın Kur’an-ı Kerim portalini ve Kuran Radyo gibi hizmetlerini etkin olarak takip edeceklerdir.
9. Kur’an-ı Kerim, imamlık-müezzinlik becerisi gibi uygulama ağırlıklı alanlara yönelik her bir kursiyerin gelişim düzeyleri eğitim görevlisi tarafından günlük takip edilecektir.
10. Öğrenmenin bütün aşamalarında uygun ölçme ve değerlendirmelere yer verilecektir.

III. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU (İMAM-HATİP VE MÜEZZİN KAYYIMLAR)

NO	DERSLER	TOPLAM	
1.	Kur'an-ı Kerim	Tecvid Bilgisi (10 Saat)	54
		Talim Üzere Yüzüne Okuma (22 Saat)	
		Talim Üzere Ezbere Okuma (22 Saat)	
2.	Kur'an-ı Kerim Meali	10	
3.	Temel Dini Bilgiler	20	
4.	İmamlık ve Müezzinlik Formasyonu	18	
5.	Hutbe-Vaaz Hazırlama ve Sunma	10	
6.	Başkanlık Teşkilatı ve Mevzuatı	4	
7.	Konferanslar	4	
TOPLAM		120	

IV. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU (KUR'AN KURSU ÖĞRETİCİLERİ)

NO	DERSLER	TOPLAM	
1.	Kur'an-ı Kerim	Tecvid Bilgisi (10 Saat)	54
		Talim Üzere Yüzüne Okuma (22 Saat)	
		Talim Üzere Ezbere Okuma (22 Saat)	
2.	Kur'an-ı Kerim Meali	10	
3.	Temel Dini Bilgiler	20	
4.	Öğretim Yöntem ve Teknikleri	18	
5.	Hutbe-Vaaz Hazırlama ve Sunma	10	
6.	Başkanlık Teşkilatı ve Mevzuatı	4	
7.	Konferanslar	4	
TOPLAM		120	

1. KUR'AN-I KERİM

A. TALİM VE TECVİD BİLGİSİ (10 Saat)

KREDİ	KONU	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
10	<ul style="list-style-type: none">❖ Kur'an Öğretiminin Mahiyeti ve Önemi❖ Kur'an Öğretiminde Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler❖ Kur'an Tilavetinde Nefes ve Ses Kullanımı❖ Harflerin Mahreçleri❖ Harflerin Sıfatları❖ Harflerin Seslendirilmesi❖ Tecvidin tanımı, amacı ve önemi❖ Medler<ul style="list-style-type: none">• Medd-i tabii• Medd-i muttasıl• Medd-i munfasıl• Medd-i ârız• Medd-i lâzım• Medd-i lîn❖ İdğamlar<ul style="list-style-type: none">• İdğam-ı misleyn• İdğam-ı mutecâniseyn• İdğam-ı mutekâribeyn	<ul style="list-style-type: none">• Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları (Tecvid).• Davut Kaya, Tecvitli Kur'an Okuma Rehberi.	<p>✓ Etkin ve verimli bir din hizmeti sunmak için, Kur'an-ı Kerim'i doğru ve usûlüne uygun okumanın üstlendiği merkezî role dikkat çekilecektir.</p> <p>✓ Bu derste kursiyerlere Kur'an-ı Kerim'i neden doğru okumak gerektiği örneklerle anlatılacak; Kur'an-ı Kerim tilavetiyle ilgili fıkıh ve kıraat kitaplarından "zelletü'l-kârî" bahsine atıflar yapılacaktır.</p> <p>✓ Harflerin doğru isimleri derste tek tek gösterilecektir. Sıkça hata yapılan harfler üzerinde özellikle durulacaktır. Bu derste harflerin mahreçleri kursiyerlere gösterilecektir. Harflerin telaffuzunda mahreçlerin ne kadar önem arz ettiği vurgulanacaktır. Harflerin isti'la, şiddet, tefhim, istitale gibi öne çıkan zıt ve müstakil sıfatları üzerinde özellikle durulacaktır. Kalın sesli harflerin ince sesli harflerden sıfat yönüyle nasıl ayrıldığı örneklerle gösterilecektir.</p> <p>✓ Harflerin fetha, kesre ve zammeli, medli, şeddeli ve sakin halleri olmak üzere farklı durumlarda kazandığı ses özelliklerine dikkat çekilecek, doğru ve yanlış telaffuzları karşılaştırmalı olarak sunulacaktır. Yapılan yaygın hatalara dikkat çekilecek, telaffuzu zor ve hatalı okuma ihtimali yüksek olan harfler bütün kursiyerlere tek tek telaffuz ettirilecektir.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Sâkin Nûn'un hükümleri • İdğam-ı maalğunne • İdğam-ı bilağunne • İklâb • İhfâ • İzhâr ❖ Lâm-ı Ta'rifin hükümleri • İdğam-ı şemsiyye • İzhâr-ı kameriyye ❖ Râ'nın hükümleri ❖ Lafzatullah'ın okunuşu ❖ Kalkale ❖ Sakin Mim'in hükümleri ❖ Zamir ❖ Sekte ❖ Kur'an-ı Kerim Okuma Usûlleri (Tahkîk, Tedvîr, Hadr) ❖ Kur'an-ı Kerim Okumada İstiâze ve Besmelenin Talimi ❖ Yaygın Olmayan Tilavet Kuralları (İmâle, İshmâm, Teshîl vb.) ❖ Vakıf ve İbtida' ❖ Kur'an Tilavetinde Yaygın Hatalar ve Düzeltme Yöntem ve Teknikleri 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tecvid kuralları, detaya girilmeksizin teorik bilgiler verildikten sonra yüzüne ve ezbere okunacak sûrelerde uygulamalı olarak işlenecektir. ✓ Kur'an-ı Kerim tilavetinde tahkik, tedvir, hadr usûllerinden bahsedilecektir. Bu usûllerde medlerin hangi mertebelerde uzatılması gerektiği teorik olarak anlatılıp kavratıldıktan sonra eğitim görevlisi tarafından farklılıklarının altı çizilmek suretiyle uygulamalı olarak gösterilecektir. ✓ Elif-Bâ, yüzünden okuma, ezberleme, tecvit gibi öğrenme alanlarıyla ilgili Kur'an-ı Kerim öğretme yöntem ve teknikleri hakkında temel bilgiler verilecektir. ✓ Muhatap kitleyi tanıma, bireysel farklılıkları ve seviyeyi gözetme, görsellik, işitsellik, kolaylaştırma, öncelik belirleme gibi Kur'an öğretiminde önem arz eden ilkelere dikkat çekilecektir.
---	--	---

	<ul style="list-style-type: none">❖ Elif-Bâ Öğretim Teknikleri❖ Kur'an'ı Yüzünden Okuma Öğretim Teknikleri❖ Kur'an'ı Ezberleme Teknikleri❖ Tecvid Öğretim Teknikleri❖ Kur'an-ı Kerim Tilavet Usûllerini Öğretim Teknikleri		
--	--	--	--

B. TALİM ÜZERE YÜZÜNE OKUMA (22 Saat)

KREDİ	KONULAR	AÇIKLAMALAR
22	<ul style="list-style-type: none">❖ Hûd Sûresi❖ Yûsuf Sûresi❖ Kehf Sûresi❖ Meryem Sûresi❖ Tâ-Hâ Sûresi❖ Neml Sûresi❖ Kâf Sûresi❖ Kamer Sûresi❖ Vâkıa Sûresi❖ Cuma Sûresi❖ Hâkka Sûresi❖ Müddessir Sûresi❖ Kıyâmet Sûresi	<p>✓ Yüzüne okuyuşlarda tilavete hangi usûlle başlanmışsa tilavet boyunca aynı usûlün ölçüleriyle devam edilmesi ilkesine özen gösterilecektir.</p> <p>✓ Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okurken tilavete tahkik usûlüyle başlanacaktır. Tahkik usûlünde küçük hataların dahi kolaylıkla ortaya çıkacağı düşünülerek, harflerin mahreçlerindeki ve kelimelerin telaffuzlarındaki hataların düzeltilmesine çalışılacaktır. Harfler arasındaki ses uyumunun sağlanmasına dikkat edilecektir.</p> <p>✓ Medlerin kendi aralarında nasıl ölçülü icra edileceği üzerinde durulacaktır. Buradaki ölçüler ve yapılan hatalar uygulamalı olarak eğitim görevlisi tarafından gösterilecektir. Daha sonra kursiyerlerden birinin okuması sağlanarak diğer kursiyerlerden bu okuyuştaki hataları bulmaları istenecektir. Ders esnasında hatalar eğitim görevlisi tarafından tashih edilerek hatalı okunan kelime düzeltilmiş şekliyle okunacak gerekirse aynı kelime her kursiyere okutturulacaktır.</p> <p>✓ Kursiyerlere talim üzere yüzüne okuma etkinlikleri kapsamında örnek okuyuşlar dinletilecektir. Bu hususta Başkanlığımız web sayfası Kur'an-ı Kerim portalından yararlanılacaktır.</p> <p>☞</p>

C. TALİM ÜZERE EZBERE OKUMA (22 Saat)

KREDİ	KONULAR	AÇIKLAMALAR
22	<ul style="list-style-type: none">❖ Fâtiha Sûresi❖ Bakara Sûresi, 1-5; 255; 285-286.❖ Haşr Sûresi, 22-24.❖ Bürûc-Nâs Arası Sûreler❖ Yâsîn Sûresi❖ Mülk Sûresi❖ Nebe' Sûresi❖ Fetih Sûresi❖ Hucurât Sûresi❖ Rahmân Sûresi	<ul style="list-style-type: none">✓ Kursiyerlerden hafız olanlar, hızlarını pekiştirme noktasında eğitim görevlileri tarafından motive edileceklerdir.✓ Ezbere okunacak yerler, önce yüzünden tedvir usûlü ile okunarak yapılan hatalar düzeltilecektir. Sonra tahkik ve hadr usûlüyle eğitim görevlisi tarafından dikkatlice okunacaktır.✓ Konularına göre aşr-ı şeriflerle ilgili örnek liste kursiyerlerle paylaşılarak farklı konulardan olmak üzere kursiyerlerin her hafta bir aşr-ı şerif hazırlayıp okumaları sağlanır. Tilavet örneği sınıfta birlikte değerlendirilir.
	<ul style="list-style-type: none">❖ Konularına Göre Aşr-ı Şerifler:<ul style="list-style-type: none">• Hac ve İnfak: Âl-i İmran 92-97.• Birlik-Berberlik: Âl-i İmran 102-109.• Düşün-Sünnet: İbrahim 35-41; Furkân 71-77.• Şehitlik ve Taziye: Bakara 153-157.• Ramazan ve Oruç: Bakara 183-186.• Mübarek Gün ve Geceler• Mevlid-i Nebi: Âl-i İmrân 144-148; Tevbe 128-129; Ahzâb 40-48, Fetih 27-29.	

- | | |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none">• Miraç Kandili: İsrâ 1-10, Necm 1-18.• Berat Kandili: Duhân 1-8.• Kadir Gecesi: İsrâ 78-84; Alak 1-5; Kadir Sûresi.• Regaip Kandili: Âl-i İmrân 190-194, Mümin 7-9. | |
|---|--|

2. KUR'AN-I KERİM MEÂLİ (10 Saat)

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
10	❖ Ana Hatlarıyla Kur'an Sûreleri ve Temel Konuları	• Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsiri. DİB Yayınları.	✓ Kur'an-ı Kerim Meâli dersi, kursiyerlerin din hizmetlerini etkin ve verimli bir şekilde yürütmeleri, Kur'an'ın anlam dünyasına vakıf olmaları, Kur'anî bir kişilik inşa etmelerini hedefleyecek şekilde yapılandırılacaktır.
	❖ Meâl Okuma İlkeleri		✓ Kur'an-ı Kerim Meali dersine giriş bağlamında surelerin sebep-i nüzulleri, temel konuları vb. hususlar üzerinde kısaca durulacak, Kur'an'ın anlam dünyası ve temel mesajları hakkında farkındalık oluşması için Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsiri'nden surelerin tanıtım bölümlerinin kursiyerlerce okunması sağlanacaktır.
	❖ Fatiha Sûresi ❖ Bakara Sûresi, 1-5; 255; 285-286. ❖ Haşr Sûresi, 22-24. ❖ Bürûc-Nâs Arası Sûreler		✓ Kur'an-ı Kerim Meâli dersinde yer verilen sûre ve aşışların anlamlarının kursiyerlere kavratılması esas alınacaktır. ✓ Konular işlenirken gramer konularına girmekten kaçınılacaktır. ✓ Konu-kredi dengesi göz önünde bulundurularak müfredatın planlanan zamanda bitirilebilmesi için kursiyerlerin derse hazırlıklı gelmeleri sağlanacaktır.

3. TEMEL DİNİ BİLGİLER (20 Saat)

KREDİ	KONU	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
20	A. İTİKAD <ul style="list-style-type: none">❖ Din ve Dine Olan İhtiyaç❖ İslam'da Mezhepler❖ Dini Hükümlerin Kaynakları (Şeri' Deliller)❖ İman<ul style="list-style-type: none">• Kelime-i Tevhid ve Kelime-i Şehadet• İman ile Amel Arasındaki Bağ• İmanın Sahih ve Makbul Olmasının Şartları• İman, Huzur ve Mutluluk• Tasdik Eden ve İnkâr Eden İnsanlar• İman Esasları	Ana Kaynak: <ul style="list-style-type: none">• Lütfi Şentürk-Seyfettin Yazıcı, İslam İlmihali. Yardımcı Kaynak: <ul style="list-style-type: none">• Halil Güneç, Büyük Şafii İlmihali.• Mehmet Keskin, Şafii Fıkhı.• Diyanet İlmihali, I-II.	<p>✓ Ana kaynak olarak belirlenen İslam İlmihalinin programda yer verilen konuları, eğitim görevlisi rehberliğinde sınıf ortamında işlenecek; program sonunda gerçekleştirilecek ölçme-değerlendirme etkinliğinde ilmihalin tamamından sorumlu tutulacak kursiyerlerin söz konusu eseri baştan sona okumaları sağlanacaktır.</p> <p>✓ Fıkıh kaynaklarından etkin biçimde yararlanabilme, ibadet ve benzeri konulardaki bilgileri temel kaynaklardan hareketle değerlendirebilme yeteneğinin geliştirilmesi hedeflenecektir.</p> <p>✓ Kursiyerlere muhatapların dini ve manevi hayatında karşılaştığı sorunlara çözüm bulmaya yönelik kaynaklardan yararlanma becerisi kazandırılacaktır.</p> <p>✓ İbadet, muamelat ve ahval-ı şahsiyye gibi günlük dini hayatı doğrudan ilgilendiren konularda kursiyerlerin görev yaptıkları yerlerin dini, sosyo-kültürel özellikleri dikkate alınarak farklı mezheplerin görüşlerine atıflar yapılacaktır. Özellikle ibadet konularında Hanefi ve Şafii mezhepleri arasındaki görüş ve uygulama farklılıklarına değinilerek,</p>
	B. İBADET <ul style="list-style-type: none">❖ İbadet❖ İslam❖ Temizlik❖ Abdest❖ Teyemmüm❖ Gusül		

	<ul style="list-style-type: none">❖ Namaz<ul style="list-style-type: none">• Namazın Önemi• Namazın Farz Olmasının Şartları• Namaz Vakitleri• Namazın Farzları• Namazın Vacipleri• Namazın Sünnetleri• Namazın Edepleri• Namazı Bozan Şeyler• Namazda Abdestin Bozulması• Namazı Bozmayan Şeyler• Namazın Mekruhları• Namazı Bozmayı Vacip ve Caiz Kılan Şeyler• Namazın Cemaatle Kılınması• Cuma Namazı• Bayram Namazları• Secdeler• Misafir Namazı• Teravih Namazı• Hasta Olan Kimsenin Namazı• Geçmiş Namazların Kazası		<p>İslam düşünce tarihindeki yorum farklılıklarının bir ayrılık değil zenginlik ve rahmet unsuru olduğu ilkesi üzerinde durulacaktır.</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Konu-kredi dengesi göz önünde bulundurularak müfredatın planlanan zamanda bitirilebilmesi için kursiyerlerin derse hazırlıklı gelmeleri sağlanacaktır.✓ Konular işlenirken eğitim görevlisi gözetiminde müzakere ve tartışmaya ihtiyaç duyulan meseleler üzerinde ayrıca durulacaktır.✓ Ders işlenirken salt teorik bilgi öğretiminden ziyade bilginin anlamlandırılması hedeflenecektir.
--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none">❖ Oruç<ul style="list-style-type: none">• Oruç Kimlere Farzdır• Ramazan Orucu Kaç Gündür<ul style="list-style-type: none">• Ramazan Ayının Başlangıcının ve Sonunun Tespit Edilmesi• Oruç Çeşitleri• Oruca Ne Zaman ve Nasıl Niyet Edilir• Fidyeye• Kaza ve Keffareti• Orucu Bozan/Bozmayan Şeyler<ul style="list-style-type: none">• Orucu Bozan ve Bozmayan Muayene ve Tedavi Yöntemleri• Oruçla İlgili Çeşitli Hükümler• İtikâf• Fitre		
<ul style="list-style-type: none">❖ Zekât<ul style="list-style-type: none">• Zekâtın Önemi• Zekâtın Farz Olmasının Şartları• Zekâtın Sahih Olmasının Şartı• Zekât Verilmesi Gereken Mallar• Zekât Kimlere Verilir• Zekât Kimlere Verilmez❖ Zekâtla İlgili Meseleler		

<ul style="list-style-type: none">❖ Hac<ul style="list-style-type: none">• Hac Kimlere Farzdır• Haccın Edasının Şartları• Haccın Sahih Olmasının Şartları• Haccın Vakti• Haccın Farzları• Haccın Rükünleri• Haccın Vacipleri• Haccın Sünnetleri• Umre Nedir, Nasıl Yapılır• Haccın Yapılışı• İfrad Haccı• Temettü Haccı• Kıran Haccı• Hacda Kadınlar• Hac ve Umre Cinayetleri• Hedy• Haccı Kaçırarak (Fevât)• Hacda Bedel❖ Kurban❖ Yemin❖ Adak		
--	--	--

4. İMAMLİK VE MÜEZZİNLİK FORMASYONU (18 Saat)

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
18	<ul style="list-style-type: none"> ❖ İmam-Hatiplik ve Müezzinliğin Din Hizmetlerindeki Yeri ve Önemi ❖ Din Görevliliğinde Adâb ve Erkân ❖ Dualar, Merasimler ve Gündemli Konuşmalar <ul style="list-style-type: none"> • Dualar <ul style="list-style-type: none"> ✓ Namaz Duaları ✓ Cenaze Duaları ✓ Nikâh Duası ✓ Hatim Duası ✓ Yemek Duası ✓ Ezan Duası ✓ Sabah Namazı Tesbihatı ✓ Yağmur Duası vb. ❖ Merasimler ve Gündemli Konuşmalar <ul style="list-style-type: none"> • Sünnet Merasimi • Nişan Merasimi • Nikâh Merasimi • Düğün Merasimi • Cenaze Merasimi • Hatim Merasimi 	<ul style="list-style-type: none"> • Din Görevlisi Rehberi, DİB Yayınları. • Komisyon, Din Görevlisinin Hatıra Defteri, DİB Yayınları. • Cemal Sofuoğlu, Açıklamalı Büyük Dua Kitabı. • Bahattin Akbaş-İsmail Karagöz- Muhlis Akar-Yaşar Yiğit-Zafer Koç, Dualar. • Mustafa Sabri Küçükaşçı, “İmam”, DİA, c. 22, s. 178-181. • Kemal Beydilli, “Osmanlı Devleti’nde İmamlık”, DİA, c. 22, s. 181-186. • İrfan Yücel, “Cumhuriyet Döneminde İmamlık”, DİA, c. 22, s. 186-188. • Komisyon, İlmihal I-II. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Etkili bir din hizmetinin sunumunda imam-hatiplik ve müezzinliğin önemine değinilecek bu bağlamda din görevlisinde bulunması gereken temel niteliklerin neler olduğu üzerinde durulacaktır. ✓ Program kapsamında tespit edilen dualar eğitim öncesinde kursiyerlerle paylaşılacak ve söz konusu dualar ders esnasında önce eğitim görevlisi sonra da her bir kursiyer tarafından okunacaktır. ✓ Dualarda makamsız, düz bir okuyuş tercih edilerek harflerin doğru bir şekilde telaffuzuna özellikle vurgu yapılacaktır. Bu esnada sesin nasıl ayarlanması gerektiği, kelimelerde hangi durumlarda ve nerelerde vurgu yapmanın doğru olacağı eğitim görevlisi tarafından gösterilecektir. Bu duaların meclisin durumuna göre fazla uzatılmaması hususu ayrıca ifade edilecektir. ✓ Program veya merasimlerin içeriğine uygun olarak Arapça duaların yanında Türkçe dualara da yer verilecek ve kursiyerlere programın gündemine uygun konuşma yapabilme becerisi kazandırılacaktır.

<ul style="list-style-type: none"> • Hacı Uğurlama Merasimi • Asker Uğurlama Merasimi • Müessesese Açılışı • İsim Koyma Merasimi • İhtida Merasimi • Mübarek Gün ve Geceler 		
<p>❖ Namazın Usûlüne Uygun İcrası</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beş Vakit Namaz • Cuma Namazı • Teravih Namazı • Bayram Namazı • Cenaze Namazı 		<p>✓ Her kursiyer, programda yer verilen merasimlerin icrası, yapılabilecek dualar ve bu merasimlere uygun 10-15 dakikayı geçmeyen konuşmalar hazırlayacak ve bu konuşmaları irticalen yapma becerisi kazanacaktır. Ayrıca şehit cenazesi, doğal afet vb. özellik arz eden durumlarda icra edilecek merasimlerde din görevlisinin göz önünde bulundurması gereken ilkelere vurgu yapılacaktır.</p>
<p>❖ Ezan ve Salâ Uygulamaları</p> <p>❖ Temel Makamlarda Ezanı ve Salayı Usûlüne Uygun Okuma</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saba Makamı • Uşşak Makamı • Rast Makamı • Segâh Makamı • Hicaz Makamı 		<p>✓ İmam-hatip ve müezzin-kayyımların beş vakit namaz başta olmak üzere cemaatle kılınan namazların icrasında; sûre tercihleri ve çeşitliliği, cemaatin hazır bulunuşluğunu gözetme, empati yapma gibi usûlle alakalı temel ilkelere yer verilecektir.</p> <p>✓ Namaz, hutbe, kâmet, tesbihat vb. pratik din hizmetlerinin uygulanmasında Hanefî mezhebi ile Şafîî mezhebi arasındaki temel farklara değinilecek ve bu hususlar uygulamalı olarak gösterilecektir.</p> <p>✓ Temel makamlarla ilgili öncelikle teorik çerçeve oluşturulacaktır. Makamların özelliklerine, zaman-makam uyumuna değinilecek ve makamlar arasında karşılaştırma imkânı sağlanacaktır.</p> <p>✓ Teorik çerçeve oluşturulduktan sonra temel makamlarda ezan ve sala uygulamaları öncelikle eğitim</p>

			<p>görevlisi, daha sonra da her bir kursiyer tarafından gerçekleştirilecektir.</p> <p>✓ Sala formu, cuma ve cenaze salası olmak üzere iki farklı şekliyle kursiyerlere öğretilcek ve ayrıca uygulaması gerçekleştirilecektir.</p> <p>✓ Ezan, kâmet, tesbihat, hutbe, namaz kıldırma vb. uygulamalarda Başkanlığımız web sitesi, Diyanet TV ve Başkanlığımızca hazırlanan görsel ve işitsel materyallerden yararlanılacaktır.</p>
--	--	--	--

5. ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ (18 Saat)

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
18	A. Öğreticilik Mesleğine Giriş <ul style="list-style-type: none">Kur'an Kursu Öğreticiliğinin Din Hizmetlerindeki Yeri ve ÖnemiKur'an Kursları Program ve MateryalleriEğitimle İlgili Temel KavramlarYaygın Din Eğitiminin Temel NitelikleriYaygın Din Eğitiminde Muhatap Kitleyi Tanımının ÖnemiDin Öğretimi Yöntem ve TeknikleriEğitimde Ölçme ve DeğerlendirmeSınıf YönetimiEğitim Öğretimde Materyal GeliştirmeEğitim Öğretimde Teknolojiden YararlanmaEtkili İletişim ve Rehberlik	<ul style="list-style-type: none">Ed. Şaban KARAKÖSE, Etkili Din Öğretimi (TİDEF Yayınları).Ahmet KOÇ, Din Eğitiminde Etkili İletişim, DİB Yayınları.Komisyon, Din Görevlisinin Hatıra Defteri, DİB Yayınları.	<ul style="list-style-type: none">✓ Din eğitiminin önemine ve tarihsel sürecine temas edildikten sonra etkili bir din eğitiminde, öğreticide bulunması gereken temel nitelikler, meslekî bilgi ve formasyonun önemi üzerinde durulur.✓ Eğitim, örgün eğitim, yaygın eğitim, pedagoji, andragoji vb. kavramlar açıklanarak yaygın eğitim ile örgün eğitim arasındaki temel farklara işaret edilir.✓ Yaygın din eğitiminde çocuk, genç ve yetişkinlerin özellikleri, öğrenme güçlükleri, takip edilmesi gereken ilke ve yöntemler hakkında bilgiler verilir. Aynı şekilde muhatap kitleyi tanıma, bireysel farklılıkları gözetme, görsellik, işitsellik, kolaylaştırma, seviyeyi gözetme, öncelik belirleme gibi eğitim öğretimde dikkat edilmesi gereken ilkelere değinilir.✓ Derslerin teorik ve taktir ağırlıklı anlatım yerine öğrenci merkezli bir yaklaşımla ve uygulama ağırlıklı işlenmesi konusunda farkındalık kazandırılır.✓ Yaygın din eğitiminde öğrenme, öğretme, iletişim ve üretim aracı olarak bilgisayar, projeksiyon vb. eğitsel materyal kullanımının önemi üzerinde durulur.✓ Sağlıklı bir eğitim ortamının oluşmasında etkili iletişimin önemine vurgu yapılır, bu bağlamda dil ve

			<p>üslup, beden dili, mekân dili gibi unsurların iletişimdeki etkisine değinilir.</p> <p>✓ Etkili iletişim, rehberlik ve dini danışmanlık konularının anlatımında konuyla ilgili ayetlerden, hadislerden ve günümüzden örneklere yer verilir.</p>
	<p>B. Kur'an-ı Kerim Öğretim İlke ve Yöntemleri</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kur'an Öğretiminde Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler ▪ Elif-Bâ Öğretimi ▪ Kur'an'ı Yüzüne Okuma ▪ Kur'an'ı Ezberleme ve Ezberi Koruma ▪ Tecvid Öğretimi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ed. Şaban KARAKÖSE, Etkili Din Öğretimi (TİDEF Yayınları). ▪ Abdurrahman ÇETİN, Kur'an Okuma Esasları. 	<p>✓ Elif-Bâ, yüzünden okuma, tecvid, ezberleme gibi öğrenme alanlarıyla ilgili Kuran-ı Kerim öğretme yöntem ve teknikleri hakkında temel bilgiler verilir.</p> <p>✓ Konuların kursiyerin zihninde yerleşmesi için teorik anlatımla birlikte örneklerle desteklenmesine özen gösterilir.</p> <p>✓ Kur'an öğretiminde "metnin görsel sunumu, örnek okuyuşlar, bireysel okumalar, toplu okumalar, okuyuşun değerlendirilmesi" gibi öğretim teknikleri üzerinde durulur.</p>
	<p>C. Dini Bilgiler Öğretim İlke ve Yöntemleri</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ İtikat Alanı Öğretimi ▪ İbadet Alanı Öğretimi ▪ Ahlak Alanı Öğretimi ▪ Siyer Alanı Öğretimi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ed. Şaban KARAKÖSE, Etkili Din Öğretimi (TİDEF Yayınları). 	<p>✓ Dini bilgiler öğretim yöntem ve teknikleri konusu işlenirken her bir alanla ilgili özel eğitim-öğretim ilkeleri ve teknikleri hakkında bilgiler verilir.</p> <p>✓ İtikat konularının işlenmesinde inanç duygusunun insan fitratının bir gereği olduğu, İslam dininin fitrata uygun oluşu, imanın birey hayatındaki temizlik, güven duygusu, cesaret, huzur, sorumluluk vb. kazanımları, inançsızlığın birey, aile ve toplum hayatı için oluşturacağı olumsuzluklara değinilmesinin önemi</p>

			<p>vurgulanır.</p> <ul style="list-style-type: none">✓ İman ile ilgili hususların soyut kavramlardan oluştuğu hususunun ders anlatımında sürekli göz önünde bulundurulması gerektiği ilkesine dikkat çekilir.✓ İbadet konularının öğretiminde ibadetlerin hikmet boyutu ve bireysel-toplumsal faydalarına değinilmesinin önemi belirtilir.✓ İtikat ve ibadetlerle ilgili farklı uygulama ve yorumların bir rahmet ve zenginlik unsuru olduğu hususu vurgulanır.✓ Ahlak alanı konuları işlenirken İslam'ın insan modelinde iman, ibadet ve ahlak birlikteliğinin öneminin vurgulanması; ahlaki değerler hakkında ayetlerden, hadislerden, tarihten ve günlük hayattan örneklerle öğrencilerde farkındalık oluşturulması; ahlakî davranışların olumlu sonuçları yanında bu nitelikleri kaybeden birey ve toplumların karşılaşılabilecekleri olumsuzlukların ortaya konulması gibi hususların vurgulanmasının önemine işaret edilir.✓ Hz. Peygamberin (s.a.s) hayatının, kronolojik anlatıma dayalı salt bilgi verme yerine örnek olay incelemesi, soru-cevap, drama vb. metotlarla öğrencilerin peygamberimizi tanınması ve rol-model almasını hedefleyecek çerçevede O'nun örnek kişiliği, ahlaki ve davranışları üzerinden işlenmesi
--	--	--	--

			vurgulanmalıdır.
--	--	--	------------------

6. HUTBE-VAAZ HAZIRLAMA VE SUNMA (10 Saat)

KREDİ	KONU	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
4	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Hitâbet ve Dini Hitâbet Kavramları ❖ Cami İçi Dini Hitâbet <ul style="list-style-type: none"> • Hutbe ✓ Tanımı, Yer ve Zamanı ✓ Hükümü ve Şartları ✓ Duaları ✓ Hazırlanması ✓ Sunumu ✓ Değerlendirilmesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Din Görevlisi Rehberi, DİB. Yayınları. • İsmail Lütfi Çakan, Dini Hitabet (Çeşitleri, İlkeleri, Örnekleri). • Abdurrahman Çetin, Hitabet ve İrşad (Din Hizmetlerinde İletişim ve Güzel Konuşma). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hitâbet ve dini hitâbet kavramları açıklanarak, hutbe ve vaaz gibi dini hitâbet türlerinin nasıl hazırlanması gerektiğine dair kursiyerlerin yeterli düzeyde bilgilendirilmesi hedeflenecektir. ✓ Konular işlenirken hutbe ve vaazın bilgi verme yanında bir davranış geliştirme vasıtası olduğu vurgulanacaktır. ✓ Kursiyerlerin hutbe-vaaz hazırlama, sunma ve değerlendirme hususlarındaki becerileri geliştirilecektir. Bu bağlamda her bir kursiyerin en az bir hutbe ve bir vaaz hazırlayarak sunması sağlanacaktır. ✓ Şafii mezhebindeki uygulama farklılıkları üzerinde ayrıca durulacaktır. ✓ Alanla ilgili temel bilgilere, ilke ve esaslara dair gerekli altyapı oluşturulduktan sonra daha çok uygulamalara ağırlık verilecektir. ✓ Kursiyerlerin alanın hedeflerine ulaşım ulaşımadıkları uygulama esnasında kontrol edilecektir., ✓ Kursiyerlerin kadın Kur'an kursu öğreticileri olması durumunda hitabet alanında sadece vaaz

			bölümü işlenecektir.
--	--	--	-----------------------------

7. BAŞKANLIK TEŞKİLATI VE MEVZUATI (4 Saat)

KREDİ	KONU	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
4	<p>A. BAŞKANLIK TEŞKİLATI</p> <ul style="list-style-type: none">❖ Başkanlığın Tarihçesi❖ Başkanlık Teşkilatının Tanıtılması❖ Başkanlığın Görevleri <p>B. BAŞKANLIK MEVZUATI</p> <ul style="list-style-type: none">❖ Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun❖ Bakanlar Kurulu Kararları❖ Yönetmelikler❖ Yönergeler❖ Genelgeler	<ul style="list-style-type: none">• Din Görevlisi Mevzuat Rehberi, DİB. Yayınları.• Diyanet Aylık Dergi, Diyanetin 90. Yılı Özel Sayısı, Sayı: 279, Mart 2014.• 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu.• Diyanet İşleri Başkanlığı_ http://www.diyamet.gov.tr/• www.mevzuat.gov.tr• Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usûl ve Esasları Hakkında Yönetmelik.	<p>✓ Kursiyerler, Başkanlığın kuruluşu, teşkilatlanması, misyon ve vizyonu gibi hususlar çerçevesinde kurum tarihi ile ilgili bilgilendirilecektir.</p> <p>✓ Başkanlığın merkez, taşra ve yurt dışı birimleri ile bu birimlerin yürüttükleri hizmetlerle ilgili genel bilgiler verilecektir.</p> <p>✓ Başkanlıkla ilgili Anayasada yer alan hususlara ve 633 Sayılı Kanun'a değinilecektir. Ayrıca kursiyerlerin görev alanlarıyla ilgili yönetmelik ve yönergelere atıflarda bulunulacak; mevzuatla ilgili kavramsal çerçeve oluşturulacaktır.</p> <p>✓ Personelde görev, hak ve sorumlulukları konusunda farkındalık oluşturulacaktır.</p> <p>✓ Mevzuat konusunda detaylara girilmeyecek, bu konuda kursiyerlerin özellikle Başkanlık web sayfasına yönlendirilmesi sağlanacaktır.</p> <p>✓ Kursiyerler kamu kaynaklarının her türlü lüks ve israftan kaçınılarak etkin, verimli ve yerinde kullanımı konusunda bilinçlendirileceklerdir.</p> <p>✓ Kursiyerler kamu görevlerinin yürütülmesi esnasında uyulması gereken adalet, dürüstlük, saydamlık, tarafsızlık vb. etik ilkelere uygun davranışlar konusunda bilgilendirilecektir.</p>

			<p>✓ Başkanlık Mevzuatı işlenirken konular muhatapların hizmet hayatlarıyla ilişkilendirilecek, Başkanlık personelinin alanda karşılaşılabileceği muhtemel risklere dikkat çekilerek görev vakarına yakışmayan hususlarda gerekli bilgilendirmeler yapılacaktır. Bu kapsamda, ilgili mevzuatta yer alan “Atanmalarında dini öğrenimi esas alan alanlarda; itikad, ibadet, tavır ve hareketlerinin İslam törelerine uygunluğunun çevresinde bilinir olduğu” şeklinde ifade edilen “ortak nitelik şartı” hakkında da kursiyerler bilgilendirileceklerdir.</p>
--	--	--	---

8. KONFERANSLAR (4 Saat)

KREDİ	KONU	AÇIKLAMALAR
4	<ul style="list-style-type: none">❖ Konferans Başlıkları• Kurum Kültürü ve Aidiyet Bilinci• Din Hizmetlerinde Gönüllülük/Adanmışlık Ruhu• Sünnetin Dindeki Yeri• FETÖ/DEAŞ vb. Dini İstismar Hareketleri• İslam Dünyasının İçinden Geçtiği Süreçler• Etkili İletişim• Medya Okuryazarlığı• Dijitalleşen Dünya ve Din Hizmetleri• Mahremiyet Eğitimi• Çevre Bilinci• Temel İnsan Hakları• Modern Dünyada Tüketim Kültürü ve Din	<ul style="list-style-type: none">• Konferanslara bütün kursiyerlerin katılımı sağlanarak konferansın etkin, verimli ve disiplin içerisinde gerçekleşmesi için idare tarafından gerekli tedbirler alınır.• Muhatapların ilgi, ihtiyaç ve beklentileri de dikkate alınarak belirlenen başlıklar çerçevesinde düzenlenecek konferansların, alanında uzman kişiler tarafından sunulması sağlanır.• Programın kursiyerlerde gerçekleştirmeyi amaçladığı hedef ve kazanımlar çerçevesinde kursiyerlerin kendilerine rol-model alacağı, ömrünü Kur'an eğitimine adanmış ilim adamlarının hayatlarını konu edinen ve Diyanet TV'de yayınlanan belgesellerden yararlanılabilir.